

Socialdepartementet

Vår referens/dnr:

116/2020

s.remissvar@regeringskansliet.se

Er referens/dnr:

S2020/05113/SF

2020-10-14

Remissvar

Grundpension – Några anslutande frågor

Svenskt Näringsliv har beretts möjlighet att yttra sig över delbetänkandet Grundpension – Några anslutande frågor SOU 2020:32. Detta delbetänkande kompletterar tidigare betänkande Grundpension SOU 2019:53, varför Svenskt Näringsliv även refererar till tidigare avlämnade remissvar på denna.

- Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag att ta bort orimliga särvillkor vad bl a avser möjlighet att tillgodoräkna sig bosättningstid i tidigare hemland.
- Svenskt Näringsliv avstyrker förslaget att erforderlig tid för att erhålla fulla förmåner även fortsättningsvis ska vara 40 år, trots att utredningen föreslår utökat antal möjliga kvalifikationsår.
- Svenskt Näringsliv anser vidare att ett krav för att erhålla en förmån som inte baseras på individens eget intjänande genom arbete bör vara att individen är bosatt i Sverige. Med andra ord bör denna typ av förmåner inte exporteras.

Detta betänkande liksom det tidigare Grundpension SOU 2019:53 saknar det helhetsgrepp som skulle kräva att en utredning tillsätts för en bredare översyn av grundskyddens konstruktion och villkor. Den osäkerhet som råder på det juridiska området hur olika typer av förmåner ska betraktas liksom hur utredningens förslag skulle betraktas vid en framtida rättslig prövning i EU-domstolen är problematisk.

Svenskt Näringsliv vill därför ånyo påtala behoven av att göra en övergripande översyn av de olika grundskydden, då regelverken kring förmånerna är komplicerade och övergripande syften saknas. Det finns dessutom en påtaglig risk att de föreslagna grundskyddsförmånerna grundpension och omställningspension samt sjukersättning och aktivitetsersättning i form av grundersättning kommer att betraktas som så kallade minimiförmåner vid en domstolsprövning. Det är en brist att utredningen inte analyserat konsekvenserna av att de föreslagna förmånerna skulle komma att utgöra minimiförmåner.

Särreglerna

Svenskt Näringsliv tillstyrker utredningens förslag att ta bort möjligheten att få tillgodoräkna sig bosättningstid i tidigare hemland mot bakgrund av att nuvarande regelverk inte är konsekvent och att det är svårkontrollerat.

Svenskt Näringsliv tillstyrker även utredningens förslag att ta bort regeln att få tillgodoräkna sig tid med sjukersättning vid beräkning av total kvalifikationstid för grundpension.

Kvalifikationstiden

Svenskt Näringsliv avstyrker utredningens förslag om oförändrad kvalifikationstid för att erhålla fulla garantiförmåner. Kvalifikationstid för att erhålla fulla förmåner är idag 40 år och utredningens förslag är att denna tidsgräns inte skall ändras, trots att utredningen föreslår att antalet möjliga kvalifikationsår ökar med stigande riktålder. Svenskt Näringsliv tillstyrker att antalet möjliga kvalifikationsår följer förändrad riktålder under förutsättning att antalet år för att erhålla rätt till fulla förmåner förändras i motsvarande grad för rätt till fulla garantiförmåner.

Möjlighet att exportera

Svenskt Näringsliv anser vidare att krav för att erhålla en förmån som inte baseras på individens eget arbete bör vara att individen är bosatt i Sverige. Med andra ord bör denna typ av förmån inte exporteras. Möjligheten att exportera förmåner som inte baseras på eget arbete innebär även en risk för spekulation, liksom att möjligheten att samordna svenska förmåner av detta slag med intjänade förmåner i annat land visat sig mycket begränsade om det över huvud taget sker.

Därutöver bör intjänande av försäkringstid för bosättningsbaserade förmånerna enbart grundas på individens bosättningstid i Sverige och inte inkludera försäkringstid som grundas på arbetad tid i Sverige.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Mattias Dahl